

Muhamedi

NË SHTEPI

عَلَيْهِ السَّلَام

Dr. Muhammed Musa Nasr

Muhamedi
(alejhi selam)
në shtëpi

Dr. Shejh Muhammed Musa Nasr

Titulli në origjinal:
“En-Nebiju fil-Bejt”

Titulli në anglisht:
The Prophet At Home

Autor:
Dr. Shejh Muhammed Musa Nasr

Përktheu nga anglishtja:
Fatbardh V.

Recensoi dhe krahasoi me origjinalin:
Unejs Shuajb Murati

Lektura:
Bahrije Veseli

Boton:
**Qendra për Studime Metodologjike dhe Kërkime Shkencore
“Imam Albani”**

Gjilan, 2004

*Për ata të cilët thërrasin në
lumturinë bashkëshortore
Për ata të cilët po dëshirojnë të pajisen me moral të
Pejgamberit alejhi selam
Për ata të cilët dëshirojnë të jenë nga të zgjedhurit e këtij
Ummeti në mirësi ndaj grave dhe familjes së tyre
Për të gjithë ju, e dhuroj këtë broshurë që të pajisemi me
moral të atij, morali i të cilit ka qenë Kur'ani*

Përmbajtja

HYRJE.....	7
Martesa është nga Shenjat e Allahut.....	8
Nevoja e burrit për grua dhe anasjelltas	10
Roli i Nënës së Besimtarëve, Hatixhes, Allahu qoftë i kënaqur me të, në ngushëllimin e Muhamedit alejhi selam	11
Obligimi i zgjedhjes së gruas së sinqertë.....	13
Tipare të rëndësishme të një bashkëshorteje	15
Marrëdhëniet e Muhamedit alejhi selam me gratë e tij.....	22
Xhelozia e grave ndaj njëra-tjetrës	29
Ndalesa e marrëdhënieve me gruan gjatë të përmuajshmeve të saj	31
Durimi i dëmeve që vijnë nga gratë.....	33
Modestia e Muhamedit alejhi selam në shtëpi dhe me familjen e tij.....	35
Interesimi i të Dërguarit për anëtarët e shtëpisë së tij	37
Xhelozia e Muhamedit alejhi selam ndaj grave të tij	41
Ilaçi i Muhamedit alejhi selam ndaj mosrespektimit të grave .43	
Etika të Muhamedit alejhi selam, të cilave duhet dhënë rëndësi	46
Obligimi i të shpenzuarit për familje	47
Konsultimi i Muhamedit alejhi selam me gratë e tij.....	50
Obligimi i <i>Kavamesë</i> (Kujdesit dhe Mbikëqyrjes) bie mbi burrat	

.....	54
Përfundim	56

Dëshmoj se nuk ka Zot tjetër që meriton të adhurohet pos Allahut, i Cili e ka bërë këtë ummet nga ummetet më të mira, dhe dëshmoj se Muhammedi alejhi selam është i vetmi person, i cili meriton të pasohet, i cili ngriti flamurin e Njeshmërisë, deri në ditën e Gjykimit.

"O ju që keni besuar, kini frikë Allahun me një frikë të denjë dhe mos vdisni, pos duke qenë muslimanë!" (Ali Imran: 102)

"O ju njerëz! Kini frikë Zotin tuaj që ju ka krijuar prej një veteje dhe nga ajo krijoi palën e saj, e prej atyre dyve u shtuan shumë burra e gra. Dhe kini frikë Allahun që me emrin e Tij përbetoheni, ruajeni farefisën, se Allahu është Mbikqyrës mbi ju." (En-Nisa:1)

"O ju besimtarë, keni frikë Allahun dhe thuani fjalë të drejta. Ai (Allahu) ju mundëson të bëni vepra të mira, jua shlyen mëkatet, e kush respekton Allahun dhe të Dërguarin e Tij, ka shpëtuar me një shpëtim të madh." (El-Ahzab, 70-71)

Thënia më e vërtetë është thënia e Allahut, kurse udhëzimi më i mirë është udhëzimi i Muhammedit sal-Allahu 'alejhi ve sel-lem. Veprat më të këqija janë ato të shpikurat, çdo shpikje është bid'at dhe çdo bid'at është lajthitje, e çdo lajthitje çon në zjarr...

HYRJE

Falënderimi i takon vetëm Allahut, Krijuesit të gjithësisë, Sunduesit absolut në ditën e gjykimit. Vetëm atë e falënderojmë dhe vetëm prej Tij ndihmë dhe falje kërkojmë. Kë e udhëzon Allahu në rrugë të drejtë, nuk ka kush që e humb, e kë e humb, nuk ka kush që e udhëzon në rrugë të drejtë.

Dëshmoj se nuk ka Zot tjetër që meriton të adhurohet, përveç Allahut, që e ka bërë këtë ummet nga ummetet më të mira, dhe po ashtu dëshmoj se Muhammedi alejhi selam është i vetmi person i cili meriton të pasohet, i cili ngriti flamurin e Njëshmërisë deri në ditën e Gjykimit.

"O ju që keni besuar, kini frikë Allahun me një frikë të denjë dhe mos vdisni, pos duke qenë muslimanë!" (Ali Imran: 102).

"O ju njerëz! Kini frikë Zotin tuaj që ju ka krijuar prej një veteje dhe nga ajo krijoi palën e saj, e prej atyre dyve u shtuan shumë burra e gra. Dhe keni frikë Allahun që me emrin e Tij përbetoheni, ruajeni farefisën, se Allahu është Mbikëqyrës mbi ju." (En-Nisa:1).

"O ju besimtarë, kini frikë Allahun dhe thuani fjalë të drejta. Ai (Allahu) ju mundëson të bëni vepra të mira, jua

shlyen mëkatet, e kush respekton Allahun dhe të Dërguarin e Tij, ka shpëtuar me një shpëtim të madh." (El-Ahzab, 70-71).

Thënia më e vërtetë është thënia e Allahut, kurse udhëzimi më i mirë është udhëzimi i Muhammedit sal-Allahu 'alejhi ve sel-lem. Veprat më të këqija janë të shpikurat, çdo shpikje është bid'at dhe çdo bid'at është lajthitje, e çdo lajthitje çon në zjarr...

Martesa është nga Shenjat e Allahut

Allahu e ka bërë martesën Shenjë (Fakt, argument) nga Shenjat e Tij. Ai thotë:

“Dhe nga faktet (e madhërisë së) e Tij është që për të mirën tuaj, Ai krijoi nga vetë lloji juaj palën (gratë), ashtu që të gjeni prehje tek ato dhe në mes jush krijoi dashuri dhe mëshirë. Në këtë ka argumente për njerëzit që mendojnë”¹

Prandaj, Allahu, më i Larti, e ka bërë martesën tregues në mesin e treguesve të Tij, saqë ajo është tregues i Madhështisë dhe Fuqisë së Tij. Ai e ka bërë obligim madhështimin e këtij Treguesi, si dhe ruajtjen e lidhjes, të cilën Ai e ka bërë të ekzistojë në mes të bashkëshortëve:

“Dhe nga Treguesit e Tij është se Ai krijoi për ju gra nga vetë ju, që ju të mund të gjeni prehje tek ato...”¹

Allahu e ka bërë martesën burim të prehjes, paqes dhe dhembshurisë:

“Dhe Ai vendosi mes jush dhembshuri e mëshirë.”¹

Dhe po të mos ishte kjo dashuri dhe dhembshuri që Allahu, më i larti, e ka vënë në zemra të bashkëshortëve, ata nuk do të bashkoheshin me njëri-tjetrin, e as nuk do të jetonin së bashku.

Kështu, Allahu, i Përkryeri, nuk ka bërë që në martesë të gjejnë prehje, përveçse qeniet njerëzore. Ai nuk ka bërë që të ekzistojë dashuri mes qenieve njerëzore dhe llojeve të tjera (të qenieve), siç është xhinni për shembull.

Dhe ky (ajeti i mësipërm) është një nga argumentet që vërteton ndalesën e martesës në mes të xhinnit dhe njeriut.¹

Nevoja e burrit për grua dhe anasjelltas

Martesa është sunnet i përgjithshëm dhe po ashtu është fitre (natyrshmëri) e njerëzimit:

“Kështu që drejto fytyrën tënde ti (O Muhammed) drejt Besimit të Pastër Islam në Një Zot të Vetëm, El-Hanifa (mosadhurim i asgjëje veç Allahut Një e të Vetëm), Fitres së Allahut (Islamin e pastër të Allahut), në të cilin Ai ka krijuar njerëzimin.”¹

Nëse mashkulli do të krijohej i vetëm, atij do t'i nevojitej një grua, e cila do t'i bashkohej atij për të krijuar familje. Ai po ashtu do të kishte nevojë për të, në mënyrë që të lirohet me të, të gjejë prehje dhe të relaksohet tek ajo.

Dhe po qe se Allahu do ta krijonte gruan të vetme, ajo do të kishte nevojë për një burrë, që të mbrojë dhe ta ruajë atë nën përkujdesjen dhe brengën e tij.

Dhe pa marrë parasysh sa para, pozitë, autoritet dhe ngritje mund të ketë, gruaja ka nevojë për një burrë. Edhe burri po ashtu ka nevojë për gruan dhe që të dy e plotësojnë njëri-tjetrin.

Për këtë arsye, martesa ka qenë sunnet i Pejgamberëve. Për më tepër, Pejgamberët janë njerëz. Kështu, ata kanë nevojë për gra dhe për prehjen e tyre.

Roli i Nënës së Besimtarëve, Hatixhes, Allahu qoftë i kënaqur me të, në ngushëllimin e Muhamedit alejhi selam

Roli i Hatixhes -Allahu qoftë i kënaqur me të- në ngushëllimin e të Dërguarit -paqja dhe shpëtimi i Allahut qofshin mbi të- u dukë qartë kur Muhamedi alejhi selam erdhi në shtëpi në gjendje të frikësuar, pasi që e kishte parë engjëllin Xhibril në formën e tij origjinale, të cilin Allahu e kishte krijuar me 600 krahë.¹ Ai, paqja qoftë mbi të, erdhi te gruaja e tij duke i thënë: “Më mbuloni! Më mbuloni!” Kështu, Hatixhja, Allahu qoftë i kënaqur me të, e ngushëlloi dhe e rehatoi atë dhe i tha:

“Gëzohu, o burri im! Pasha Allahun, Allahu nuk do të të poshtërojë kurrë. Ti i mban lidhjet familjare, e bart barrën e të dobët, i ndihmon të varfrit dhe nevojtarët dhe u përballon mundimeve në rrugën e së vërtetës.”

Më pastaj, ajo e dërgoi atë te kushëriri i saj, Vereka ibn Neufel, i cili i tha Muhamedi alejhi selam:

“Ai ishte En-Nemus (Xhibrili), i cili i vinte Musait dhe Profetëve para tij.” Vereka e përgëzoi Muhammedin me Profetësi dhe i tha:

“Vetëm sikur të isha i ri ditën kur populli yt të të përzërë.” Ai tha: “Ata do të më përzënë?!” I tha: “Po. Nuk ka ardhur asnjë Profet dhe nuk ka thirrur në atë që ti thërret, veçse i kanë shfaqur armiqësi.”

Madhështor ishte roli i Hatixhes, Allahu qoftë i kënaqur me të, në ngushëllimin dhe në mbështetjen e Pejgamberit, paqja qoftë mbi të, në situatat më të rënda.

Si rrjedhim, Muhamedi alejhi selam kurrë nuk e harroi atë besnikëri dhe përkushtim të saj. Ai vazhdoi të jetë i sinqertë dhe besnik në dashurinë ndaj saj edhe pas vdekjes së saj dhe pas martesës me Aishen, beqaren e re.

1. El-Buhari (1/58), (6/646), (6/647), nr 1383 Muslimi (#160).

Obligimi i zgjedhjes së gruas së singertë

Nuk ka dyshim se burri ka nevojë për grua, dhe thuhet: “Prapa çdo burri të madh (të suksesshëm) qëndron një grua.”

Kështu, gratë luajnë rol të rëndësishëm në jetën e burrave. Andaj është e nevojshme që ai të zgjedhë një grua të singertë.

Martesa është detyrë (e domosdoshme) dhe dijetarët dallohen në mes veti (kanë qëndrime të ndryshme) lidhur me obligueshmërinë e saj. Disa thonë se është e preferueshme e disa të tjerë thonë se ajo është obligim për atë që frikësohet se do të bjerë në mëkat. Muhamedi alejhi selam, thotë:

“O ju grup i të rinjëve! Kushdo nga ju që ka mundësi të martohet, duhet të martohet; e kushdo që nuk ka mundësi, le të agjërojë, sepse kjo është mburojë për të.”²

Mbi ty, o musliman, o rob i Allahut, është që të zgjedhësh një grua të singertë, e cila do të të ndihmojë që t’i bindesh Allahut, e cila do të ta kapë dorën në të mira dhe të përkujton kur ti harron, e cila do të bëjë durim në kohë të mira e të vështira, e cila do të t’i rrisë fëmijët e tu me edukatë fetare dhe e cila do të ta plotësojë gjysmën e Dinit

(Fesë, Besimit).

Në një hadith të rrëfyer nga Enes bin Malik, Allahu qoftë i kënaqur me të, Muhamedi alejhi selam thotë:

“Nëse Allahu ia dhuron (ia cakton) dikujt një bashkëshorte besimtare, Ai i ka ndihmuar në gjysmën e Dinit. Prandaj, le ta ketë frikë Allahun në gjysmën tjetër.”²

Veçoria më e mirë e një gruaje besimtare është që ajo të jetë e pajisur me Dinë-fe të pastër, për shkak të thënies së Muhamedit alejhi selam:

“Përpiquni të martoheni me atë që është fetare, duart do të të mbushen me pluhur.”¹

(Shprehje arabe, kuptimi i së cilës është: ‘duart do të të mbushen më të mira’)

1. El-Buhari (7/6), nr. 4 Muslim (#1400).

2. El-Hakim në El-Mustedrek (2/175),nr 2681 Edh-Dhehebi thotë në El-Telhisë se hadithi është Sahih. E transmeton Et-Taberani në El-Evsat (1/522).

Dhe nga plotësimi i Dinit të saj është që ajo të ketë moral (karakter) të mirë. Gruaja me karakter të lig do të jetë e lig ndaj burrit të saj dhe do t'ia shkatërrojë jetën. Në një hadith, të cilin e transmeton Ebu Musa el-Esh'arij, Muhamedi alejhi salam thotë:

“Janë tri lutje, të cilat i drejtohen Allahut dhe nuk do të marrin përgjigje (nuk do të pranohen)” dhe nga to përmendi “Burri që ka një grua më karakter të dobët dhe nuk shkuroëzohet prej saj...”²

Gruaja me karakter të dobët do t'ia kthejë jetën burrit të saj në skëterrë dhe mjerim. Kjo do ta mbajë të zënë me brenga dhe shqetësime dhe do ta bëjë atë që ta harrojë përkujtimin e Zotit të tij.

Tipare të rëndësishme të një bashkëshorteje

Gruaja e zgjedhur për martesë duhet të jetë ajo që ka karakter të mirë, si dhe ca bukuri. Dhe ndoshta urtësia e kësaj qëndron në atë se ajo do të kujdeset për burrin e saj dhe do t'i ndihmojë atij që ta ulë shikimin e tij, sepse nga qëllimet e martesës është ulja e shikimit, ruajtja e pjesëve (organeve) intime dhe shtimi i Ummetit të Muhammedit, paqja qoftë mbi të.

Mbase, nëse njeriu martohet me një grua të shëmtuar, sytë e tij do të bredhin dhe ai nuk do të jetë i kënaqur me atë që Allahu i ka dhënë. Kështu, ai do të përfundojë duke hedhur shikimin e tij andej-këndeje.

E nëse dikush thotë: “Atëherë, çka do të ndodhë me ato që janë të shëmtuara?” Ne i themi: “Për çdo gjë që bie në këtë jetë, ekziston kapësi i saj.”

Poashtu, bashkëshortja e tillë do të (duhej të) ishte më e lehtë në prikë (mehr), sepse prika e lehtë ka më së shumti të mira. Në një hadithë të transmetuar nga Aishja, Allahu qoftë i kënaqur me të, Muhamedi alejhi selam ka thënë:

“Gratë me më së shumti të mira janë ato që janë më të lehta në prikë.”³

-
1. El-Buhari (#4700), Muslim (#2661), En-Nisai (#3178), Ebu Davudë (#1751), Ibn Maxhe (#1848), Ahmed (2/428).
 2. El-Hakim në El-Mustedrek 2/331,nr 3181 dhe e ka pëlqye ed-Dhehebiu në El-Telhisë dhe e ka transmetuar el-Bejhakiu në el-Kubra 10/247,nr 20517 shiko Es-Silsile Es-Sahiha (4/420, #1805).
 3. El-Hakim në El-Mustedrek (2/194) dhe thotë: Ky hadith është Sahihë sipas kushteve të Muslimit dhe Edh- Dhehebi është pajtuar me këtë në Et-Telhisë. transmetuar el-Bejhakiu në el-Kubra 5/402#9274 transmeton Ahmed i në Musnedin e tij 6/82,145 me këtë kuptim “me të vërtet kontrata-nikahi më i mirë është ai më i lehti në preh-meher”. Gjithashtu

Tabi'ini i nderuar, Seid bin Musajeb, e martoi vajzën e tij për dy dirhemë. Dhe Sahabët martoheshin me sasinë më të vogël dhe më të lehtë të mehrit, pa e tepruar. Ata nga burri kërkonin drejtësinë, dinin, devotshmërinë dhe lënien e asaj që mund t'i bëjë dëm atij në botën tjetër, për shkak të frikës ndaj Allahut.

Poashtu është e pëlqyeshme që ajo të jetë beqare (e virgjër), sepse beqarja është më e dashur ndaj burrit të saj. Për më tepër, ajo do t'ia ruante më tepër të drejtat e burrit të saj dhe do të ishte më e dashur për të. Në një hadith, Muhamedi alejhi selam i thotë Xhabirit:

“Pse nuk u martove më një beqare, që të mund luash me të dhe ajo të luajë me ty?”¹

Kështu, Sheriati nxitë martesën me beqare. Sa i takon atyre që kanë qenë të martuara më parë dhe kanë mbetur të vetme (të pamartuara) (qoftë të shkurorezuara apo të veja) dhe atyre që nuk janë beqare, ato nuk kënaqen me pak, sepse ato tashmë i kanë provuar burrat, përkundër atyre që janë beqare.

Ajo gjithashtu duhet të jetë frytdhënëse dhe që lindë, sepse prej qëllimeve të martesës është shtimi i brezave, siç thotë i Dërguari:

“Martohuni dhe shumohuni, sepse unë do t’ua kaloj-krenohem ndaj popujve të tjerë për nga numri në Ditën e Ringjalljes.”²

Dhe në një tjetër hadith:

“Martohuni me (ato që janë) të dashura dhe pjellore (frytdhënëse).”³

Gjithashtu, nuk është keq nëse ajo ka prejardhje të mirë-është nga një familje e njohur për të mirë e drejtësi. Dhe kjo është nga synimet dhe motivet e martesës.

Poashtu është e përmendur që duhet të jetë e huaj, që nuk është nga të afërmit (farefisi) të cilët martohen shumë mes veti. Martesa mes të afërmve sjell dobësi dhe pengesa mes tyre.

1. El-Buhari (#1074), (7/125, #281), (7/77, #174). Muslim (#56).

2. Ibn Maxhe (1/592)#1846. Shejhu ynë Albani e ka shpallur Hasen.

3. Ebu Davudë (2/220, #2050). Dijetari ynë Albani thotë se ky hadithë është Hasen Sahihë, transmeton Nisaiu 3/271#5342, gjithashtu edhe Hakimi në Mustedrek 2/176#2685

Muhamedi alejhi selam ka qenë bashkëshort i grave më të mira. Ai na ka lënë neve në të shembull madhështor në shoqërinë e tij të bukur brenda dhe jashtë shtëpisë-meqë gratë e tij e shoqëronin gjatë udhëtimit.

Kështu, ai e ka karakterin më të mirë nga nerëzit, siç e përshkruan Aishja duke thënë: “Moral (karakter) i tij ishte Kur’ani.”¹

duke pasur për qëllim që ai ishte personifikim i Kur’anit në vepër. Ai e personifikoi (transferoi) Kur’anin në sjelljet e tij dhe ishte në mesin e njerëzve që e praktikonin atë në veprat e tyre.

Kështu, nuk është befasi që ai ishte më i miri i bashkëshortëve, siç ai thotë:

“Më të mirët nga ju janë ata që janë më të mirë me familjet e tyre. Dhe unë jam më i miri prej jush me familjen time.”²

Dhe si të mos jetë ashtu kur Allahu e ka lavdëruar atë duke thënë:

“Dhe vërtetë (O Muhammed), ti je në një shkallë të lartë të karakterit (moral).”³

Kështu, të gjithë bashkëshortët duhet ta ndjekin atë në shoqërimin dhe marrëdhëniet e tij me bashkëshortet e tij. Ata duhet ta imitojnë atë në veprimet e tij në shtëpi dhe në

të gjitha punët e tjera.

Është obligim për ta që të veprojnë kështu, sepse Allahu e ka bërë atë, paqja qoftë mbi të, shembull dhe mostër për t'u pasuar:

“Ju e kishit shembullin më të lartë në të Dërguarin e Allahut, kuptohet, për atë që shpreson në shpërblimin e Allahut në botën tjetër, ai që atë shpresë e shoqëron duke e përmendur shpesh Allahun.”⁴

Prandaj, është obligim për neve që ta marrim shembull moralin e Pejgamberit, paqja qoftë mbi të. Ne duhet të ndjekim hapat e tij, qoftë në udhëtim ose jo, në shtëpi apo jashtë saj, si dhe në të gjitha gjendjet tona të tjera, sepse ai është Imami dhe shembulli ynë.

1. Muslimi (#12333), Ebu Davudi (#1144), Nisaiu #1583, gjithashtu edhe Ahmedi në Musnedin e tij 6/91, 163, 216.

2. Tirmidhiu (#3830, 2160).

3. Sureja El-Kalem 68:4

4. Sureja El-Ahzab 33:21

Allahu ka bërë që sukseesi dhe fitorja të jenë vetëm në pasimin e tij, paqja dhe shpëtimi i Allahut qofshin mbi të.

Allahu, më i Larti, thotë:

“Nëse i bindeni atij (të Dërguarit), atëherë e keni gjetur të vërtetën.”¹

“Prandaj, le të ruhen ata që e kundërshtojnë rrugën e tij (të të Dërguarit) se ata do t’i zë ndonjë telashe apo do t’i godasë dënim i hidhur.”²

E ai, paqja qoftë mbi të, na ka këshilluar që të sillemi mirë ndaj grave, saqë kur ai ishte në shtratin e tij të vdekjes, para se ta linte këtë botë, në çastet e fundit të jetës, tha:

“Ju këshilloj që të përkujdeseni mirë për gratë.”³

Nëse e kundërshtojmë atë, atëherë jemi shmangur nga rruga e tij dhe nuk është nga sunneti, as nga udhëzimi apo karakteri i tij që t’i keqtrajtojmë gratë (të sillemi keq ndaj tyre).

Gruaja është e dobët dhe ka nevojë për përkujdesje dhe brengosje për të, kështu që Muhamedi alejhi selam na ka këshilluar mirësi me to, dhe as dëm, e as Dhulm (padrejtësi/mundim) të mos shfaqet ndaj tyre, sepse Dhulmi do të jetë errësirë në Ditën e Ringjalljes.

Marrëdhëniet e Muhamedit alejhi selam me gratë e tij

Muhamedi alejhi selam ka pasur më së shumti gra nga të gjithë burrat. Allahu ia lejoi atij martesën me aq gra sa ai deshti. Këtë gjë Allahu nuk ia ka lejuar askujt tjetër pos Pejgamberit, alejhis-selam. Për sa i takon të tjerëve, nuk u lejohej të martohen me më tepër se katër gra përnjëherë.

Pejgamberi, paqja qoftë mbi të, vdiq duke qenë i martuar me nëntë gra dhe ato janë Nëna të Besimtarëve.⁴ Ai sillej me to me drejtësi dhe paanësi, dhe kujdesej njësoj për to, duke mos e favorizuar njëren mbi tjetrën. Ai, paqja dhe shpëtimi i Allahut qofshin mbi të, themeloi shembullin më madhështor për bashkëshortët në të qenët të drejtë me gratë e tyre.

1. Sureja En-Nurë 24:54

2. Sureja En-Nurë 24:63

3. Buhariu (#4787), Muslimi (#2671), Tirmidhiu # 1163,3087, Ibn Maxhe #1851.

4. Armiqtë e Islamit e ofendojnë Muhamedin alejhi selam tonë duke thënë se ai ishte erotik dhe i donte gratë. Por këta injorantë keqbërës nuk e dinë se bashkëshortja e tij e parë ishte një grua e moshuar, e cila ishte 15 vite më e vjetër se ai. Për më tepër, ai nuk është martuar me beqare, përveç me Aishen, dhe shumica e grave të tij kanë qenë të martuara më parë dhe të moshuara. Ai me to u martua për ngushëllim dhe mëshirë për to. Pra,

mallkuar qofshin ata injorantë! Si ka mundësi që ata lejojnë që një person të ketë shumë dashnore, të cilat i ka ndaluar Allahu, dhe ndalojnë bashkëshortet, të cilat Allahu i la lejuar? **“Ç’është me ju? Si gjykoni ashtu?!”** (El-Kalem 68:36)

Burri i sotëm, nëse e ka një grua, rrallë ia jep hakun e duhur gruas së tij. Kjo mund të jetë për shkak të mangësisë së tij në Dinë-fe, pakujdesisë, injorancës apo për shkak të dashurisë ndaj dëshirave dhe personaliteteve, pamundësisë financiare apo shumë kërkesave të tjera jetësore. Pra, si do të ishte puna me atë që i ka katër gra?? Pa dyshim, ai do të ishte më së largu ndaj të qenët i drejtë dhe i paanshëm, përveç atyre që Allahu i ka përfshirë me mëshirën e Vet.

Muhamedi alejhi selam ka pasur nëntë gra dhe është kujdesur për to në mënyrë të njëjtë në pasuri, veshje, ushqim dhe strehë. Dhe ai, paqa qoftë mbi të, nxirrte short mes tyre kur dëshironte të udhëtonte.¹ Ajo që zgjidhej (që i binte shorti), udhëtonte me të. Dhe të gjitha ishin të kënaqura me këtë metodë të shortit, pa pasur kurrfarë kundërshtimi.

Dhe nga marrëdhëniet e tij me gratë e tij ishte deri në atë shkallë, sa luante me Aishen. Nganjëherë e thërriste emrin e saj shkurtër. Ai thoshte: “Oj Aish”², me qëllim të lojës dhe mahnitjes.

Ai e vente gojën e tij në maje të enës në të cilën pinte ajo.

Po ashtu:

“Ai e merrte mishin e këmbës (së pulës, sh.p.), pasi që ajo (Aishja) hante nga ajo, pastaj do të hante nga e njëjta enë në të cilën kishte ngrënë ajo.”³

Muhamedi alejhi selam ishte martuar me të kur ajo ishte e re,⁴ kështu që ai “i lejonte shoqet e saj që të vijnë dhe të luajnë me të.”⁵

Ai poashtu arriti deri në atë pikë të modestisë, nderimit, lojës dhe dashurisë ndaj gruas së tij, saqë garoi me të në fillim të martesës. E ajo (Aishja) e fitoi garën. Dhe më pastaj, kur ajo kishte shtuar pak peshë, ata garuan përsëri dhe këtë herë Muhamedi alejhi selam fitoi, e pastaj i tha:

“Oj Aishe, kjo ishte për atë (më parë).”¹

Ibn-ul-Kajjimi, Allahu e mëshiroftë, përmend: “Ai e shtynte atë (Aishen) duke luajtur dhe ia zinte rrugën te dera (e pengonte) për të mos dalë jashtë, si menyre loje dhe mahie me të.”² Pra, shikoni karakterin e Muhamedit alejhi selam.

Dhe ai e vërejti që ajo dëshiroi t’i shohë Ahbashët, gjersa po ziheshin në mahi në xhami. Kështuqë ai i mundësoi asaj që t’i shohë ata, duke e ruajtur atë, gjersa ajo e vendosi nofullën e saj mbi supin e tij dhe ajo i shikonte Ahbashët

duke luajtur.³

Ai, paqja qoftë mbi të, pikëlluhej me atë që i pikëllonte bashkëshortet e tij, dhe gëzohej me atë që i gëzonte ato.

Kur ai e pa që Aishja kishte menstruacione gjatë Haxhit Lamtumirës, ai u pikëllua (meqë ajo nuk mund ta kryente Haxhin e saj), dhe kur njerëzit u kthyen nga Haxhi, ai e urdhëroi vëllain e saj, Abdurr-Rahmanin, që ta çojë atë te Et-Tenimi⁴, në mënyrë që ajo ta kryejë Umren.

Kjo u bë për shkak të dobisë (interesit) të saj dhe si ligjësim për Ummetin, të shpallur nga Allahu, sepse i Dërguari nuk ligjëson asgjë nga vetja e tij. Kjo ishte poashtu edhe për të gjitha gratë e tjera, që do të ishin në rrethana të tilla (menstruacione gjatë Haxhit) sikurse Nëna e tyre, Aishja, Allahu qoftë i kënaqur me të.

Muhamedi alejhi selam merrte pjesë në punët e shtëpisë bashkë me familjen e tij. Ai nuk e bënte atë që e bëjnë shumë burra sot. Ata thonë: “Kjo është gruaja ime dhe ajo është e urdhëruar të jetë në shërbimin tim, dhe unë nuk do të bëj asgjë.” Vetëm ulen në shtëpitë e tyre, duke vënë këmbën mbi këmbë, duke dhënë urdhëra, duke thënë: “Ma sjell këtë! Shko! Eja! Bëje këtë!” sikurse të mos kishin tjetër punë, veçse të japin urdhëra dhe të komandojnë. Ata nuk marrin përgjegjësi e as detyrë për asgjë.

Sido që të jetë, kjo nuk ka ndodhur me Muhamedin alejhi selam. Aishja tregon: “Ai mirrej me punët e familjes.”**5**

1. Ebu Davudi (#2214), Ahmedi (6/39, 264).
 2. Shiko Zadul-Mead (1/152).
 3. Buhariu (#4835, #435, #439, #3266), Muslimi (#1484).
 4. Buhariu (2/563, #1481), Muslimi (2/870-871, #1211).
 5. Buhariu (#5579, #4944, #635).
-

Ai po ashtu e kryente atë që ishte e nevojshme të kryhej. Është vërtetuar nga ai se ai i arnonte (ndreqte) papuçet e tij, i qepte e i arnonte rrobat e tij dhe i ndihmonte familjes së tij. Në qoftë se dikush i ndihmon gruas së tij, kjo assesi nuk konsiderohet si e metë e tij. Nëse hyn në shtëpi dhe e gjen gruan tënde të zënë me diç, dhe ajo kërkon që ti, për shembull, ta përgatisësh qumështin për fëmijën, a do të të ndodhte diçka në qoftë se do të veproje ashtu siç të thotë? Edhe nëse ajo kërkon nga ti që t'i ndihmosh në përgatitjen e tavolinës për ushqim, nuk ka dëm nëse vepron ashtu, sepse në të Dërguarin, paqja qoftë mbi të, e kemi shembullin më të bukur.

Pejgamberi, paqja dhe bekimet e Allahut qofshin për të,

ka themeluar shembullin më të përsosur në të qenët i drejtë ndaj grave. Ai ia jepte çdonjërës hakun e vet dhe thoshte:

“O Allah, kjo është llogaritja dhe përpjesëtimi im nga ajo që unë kam në dorë (kam mundësi), andaj mos më ngarko me atë që Ti ke në dorë dhe që unë nuk kam mundësi ta kontrolloj.”¹

Me këtë ai kishte për qëllim animin e zemrës. Dijetarët kanë thënë se ai kishte për qëllim animin e zemrës dhe marrëdhëniet.

Sidoqoftë, burri duhet të rrijë në shtëpinë e gruas së tij, nëse është radha e saj për të ndejtur me të, edhe në qoftë se nuk obligohet apo lejohet që të ketë marrëdhënie me të. Për shembull, gruaja e tij mund të ketë menstruacione, mund të jetë e sëmurë, apo që të dy mund të mos kenë dëshirë (për seks) ose ajo mund të jetë e moshuar e ai të mos të priret (të mos ia dojë zemra) kah ajo.

Kështu, në situata të tilla, ai prapëseprapë duhet të rrijë në shtëpi me të, në qoftë se është radha e saj për të ndenjtur me të. Dhe kjo është ajo që e kanë përmendur njerëzit e dijes.

Kur Sevda bint Zima’atun arriti moshë të shtyer, ajo u frikësua se Muhamedi alejhi selam mund ta linte atë, kështu që ajo ia dha² netët e saj Aishes. Kështu, Pejgamberi i

ndante të ndenjurat e tij me tetë gratë.

1. Ebu Davud (1822),Tirmidhiu #1140 Nisaiu #7/64,dhe Ibn Maxhe # 1971, dhe Ahmed 6/144. 2. Buhariu #2404, 7/67 #110,Muslimi #47

Unë them: Muhamedi alejhi selam ishte besnik ndaj Hatixhes, Allahu qoftë i kënaqur me të, dhe ajo ishte gruaja e tij e parë, deri në atë pikë sa që kur e dëgjonte zërin e Hale bint Huveljid-it (motrës së Hatixhes) thoshte:

“O Allah! Hala bint Huvejlid.”¹

Ai gëzohej kur e dëgjonte zërin e saj dhe Aishja e xhelozonte këtë. Dhe ai do ta therrte një dash e ua shpërndante miqëve të Hatixhes, Allahu qoftë i kënaqur me të.²

Aishja thotë: “Kurrë nuk kam qenë xheloze ndaj ndonjë gruaje, siç kam qenë ndaj Hatixhes, dhe kurrë nuk e kam parë atë. Pejgamberi e ka përgëzuar atë me një shtëpi prej ari.”³

Xhelozia e grave ndaj njëra-tjetrës

Nëna e besimtarëve, Aishja, Allahu qoftë i kënaqur me të, ishte xheloze ndaj Hatixhes, për shkak të dashurisë dhe besnikërisë së thellë të Muhamedit alejhi selam ndaj saj, edhe pasi që ajo kishte vdekur. Nuk është transmetuar që Muhamedi alejhi selam është martuar me ndonjë grua tjetër gjatë jetës së Hatixhes.

I Dërguari bëri zgjedhje të shkëlqyeshme, meqë ishte udhëzuar nga udhëzimi i Allahut kur ai e zgjodhi Hatixhen për grua, përkundër faktit që ajo ishte pesëmbëdhjetë vjet më e vjetër se ai. Në fillim të Da'ves (thirrjes në Islam), Muhamedi alejhi selam ka pasur nevojë për një grua të arsyeshme, inteligjente, me përvojë dhe të ditur. Kështu, Allahu i dha shumë të mira në zgjedhjen e tij, meqë ajo e përkrahi dhe i ndihmonte në da'ven e tij.

Dashuria e Muhamedit alejhi selam për Aishen nuk e ka penguar atë nga qortimi i saj kur ajo e tepronte në xhelozinë e saj ose kur xhelozia e saj çonte në diçka të ndaluar. Një ditë, ajo e përmendi dhe ia ceku atij Safijen, duke i thënë: “Mjaft më me Safijen” dhe pastaj ajo e përmendi shkurtësinë e saj. I Dërguari, paqja qoftë mbi të, iu drejtua asaj me

qortim:

“E the një fjalë, që po të përzihej me detin, do t’ia ndryshonte shijen.”⁴

Gjithashtu, thuhet se ai njëherë ishte me Zejneben, ndërsa ajo ishte e hidhëruar dhe kur papritmas hyri Aishja dhe e dëgjoi Zejneben duke i thënë Muhamedit alejhi selam: “Kur krahu i bijës së Ebu Bekrit është i shtrirë për ty”-duke pasur për qëllim që je i lidhur për Aishen apo se atë e don më tepër, etj.

1. Muslimi (#2437).

2. Buhariu (3/1388, #3605, 3/1389 # 3067, 5/2237 #5658), Muslimi (4/1888, #2345).

3. Buhariu (7/72, #158).

4. Ebu Davudi (#4232), Tirmidhiu (#2421) dhe kanë thënë që hadithi është Hasen Sahihë. Ahmedi (6/189).

Kështuqë, kur Aishja hyri, Zejnebja u ngrit sikur donte ta përmirësonte atë që tha. Muhamedi alejhi selam pastaj i tha Aishes:

“Merrja hakun (të drejtën) tënd asaj.”

Aishja tha: “Atëherë pështyma e saj (Zejnebes) iu tha në gojë dhe e pashë fytyrën e Muhamedit alejhi selam tek

shndriste.”¹

Muhamedi alejhi selam i puthte gratë e tij gjersa agjëronte. Aishja thotë:

“I Dërguari i Allahut i puthte dhe i përqafonte gratë e tij ndërsa agjëronte, dhe ai kishte më tepër fuqi për të kontrolluar dëshirat e tij se cilido prej jush.”²

Dhe ai, pagja dhe bekimi i Allahut qofshin mbi të, e ka ndaluar rininë që t’i puthin gratë e tyre gjatë agjërit, mirëpo e ka lejuar këtë për të moshuarit,³ sepse ata kanë epshe më të vogla.

Ndalesa e marrëdhënieve me gruan gjatë të përmuajshmeve të saj

Muhamedi alejhi selam kryente marrëdhënie me gratë e tij dhe u largohej (qëndronte larg) atyre nga vendi i tyre i frytshmërisë kur ato kishin menstruacione. Dhe nëse një nga gratë e tij kishte menstruacione, ai do ta vendoste një rrobë rreth organit të saj intim dhe pastaj kënaqej me të.⁴

Allahu dhe i Dërguari i Tij e kanë ndaluar që t’i afrohem i gruas gjatë të përmuajshmeve të tyre.⁵ Muhamedi alejhi selam ka thënë:

-
1. Ibn Maxhe (1/637, #1981), El-Busari thotë që Isnadi I tij është Sahihë dhe transmetuesit janë thikatë. Nesaiu në El-Kubra (5/290, #8914), Ahmedi (6/93).
 2. Muslimi (2/777, #1106,). Ibn Maxhe (1/538, #1684) dhe Malik në Muveta 1/293 #646 dhe Ahmed në Musnedin e tij 6/98.
 3. Buhariu (#1792), Muslimi (#1851).
 4. Buhariu (1/115, #295-6). Muslimi (1/242, #293, 1/71 # 272, Nisaiu 1/151,Ibn Maxhe 1/208 #636)
 5. Darimiu në Sunen (#1117)
-

“Shlyerja (e mëkateve) për atë që i afrohet gruas së tij (kryen marrëdhënie seksuale, sh.p.) gjatë të përmuajshmeve të saj, është të japë lëmoshë një dinar apo një gjysmë dinari.”¹ **-duke pasur për qëllim arin.**

Dhe nuk ka dyshim që marrëdhënia me gruan gjatë të përmuajshmeve të saj është mëkat i madh në mesin e mëkateve të mëdha, për të cilin duhet pendim i sinqertë. Po ashtu, nuk ka dyshim se të afruarit gruas në tjetër pos vendit të fertilitetit, është nga mosbindjet dhe mëkatet më të mëdha. Dhe ai që e lejon një gjë të tillë ka bërë mosbesim, Allahu na ruajt!

Durimi i dëmeve që vijnë nga gratë

Muhamedi alejhi selam e duronte dëmin nga gratë e tij. Nganjëherë gratë e tij do të bënin atë që të kthehet prapa në ndonjë çështje, siç kanë thënë njerëzit e dijes. Dhe në një hadith thuhet:

“Gruaja është krijuar nga brinja. Pjesa më e lakuar e brinjës është pjesa më e lartë. Prandaj, nëse dëshiron ta drejtosh, do të përfundosh duke e thyer atë. Kështuqë, ju urdhëroj që të kujdeseni mirë për gratë.”²

Kështu është krijuar gruaja-ka shtrembërim, ka të mira e të këqija. Andaj, për ty, o musliman, o rob i Allahut, është (detyrë) që të sillesh mirë ndaj saj. Nëse dëshiron grua të përkryer, kurrë nuk do ta gjes. Sepse është diçka e pamundshme! I Dërguari ka thënë:

“Asnjë besimtar nuk duhet ta urrejë një besimtare. Nëse e urren një veti të saj, do t’i pëlqejë ndonjë veti tjetër.”³

Ai, paqja dhe mëshira e Allahut qofshin mbi të, ishte i durueshëm kur gratë e tij i kërkuan (para) për të shpenzuar, gjersa ai ishte larguar prej tyre për një muaj. Ai kishte braktisur të fjeturit me to.

-
1. Nisaiu (#287), Tirmidhiu (#126-7).
 2. Buhariu (#4787), (#4786)
 3. Muslimi (2/1091, #1469), Ahmedî (2/329) dhe Bejhakîu në el-Kubra 7/295 #14504 dhe Ebu Jeala në Musnedin e tij 11/303 #6418.
-

Allahu atëherë shpalli:

“O Pejgamber! Thuaju bashkëshorteve tua: ‘Në qoftë se e dëshironi jetën e kësaj bote dhe shkëlqimin e saj, ejani pra! Unë do t’ju siguroj jetesën dhe do t’ju lë të mira me bujari (duke u ndarë). Por në qoftë se e doni Allahun dhe të Dërguarin e Tij dhe banesën e Jetës së Pastajme, atëherë vërtet që Allahu ka përgatitur për El-Muhsinat (mirëbërëset në Rrugë të Allahut) nga mesi juaj shpërblim madhështor.”¹

Kjo u ishte drejtuar bashkëshorteve të Muhamedit alejhi selam.

Një ditë, Usame ibn Zejd, të cilin Muhamedi alejhi selam e donte shumë, u përplas te dera dhe e kishte plagosur fytyrën. Muhamedi alejhi selam i tha Aishes: **‘Largoja dëmin prej tij’**-duke pasur për qëllim gjakun. Mirëpo, ajo u irritua dhe e urreu që t’ia pastrojë fytyrën atij apo t’ia fshijë gjakun nga fytyra.” Kështu që ai, paqja qoftë mbi të, filloi

t'ia largojë gjakun nga fytyra, dmth ai vetë e kreu atë punë. Ai nuk e goditi atë, as nuk e qortoi e as nuk e mallkoi. Përkundrazi, vetë e mori atë punë përsipër. Dhe tha: **“Po të ishte Usame vajzë, unë do ta zbukuroja, do ta vishja dhe do ta martoja.”**²

Ky ishte morali i Muhamedit alejhi selam. Sot, po qe se burri i kërkon gruas së tij një gotë ujë dhe ajo ia vonon atë, ai do ta çojë shtëpinë peshë (do të bënte shumë zhurmë). I tilli nuk ka dëshirë që të mërzhitet (që të punojë) me ndonjë punë të shtëpisë.

Modestia e Muhamedit alejhi selam në shtëpi dhe me familjen e tij

Muhamedi alejhi selam hante atë që kishin (në dispozicion) në shtëpi. A nuk shohim sot shumë bashkëshortë që i rrahin dhe i mallkojnë gratë e tyre vetëm për shkak se zierja e ushqimit nuk është në masë të duhur apo se e kanë vonuar përgatitjen e ushqimit?! Bile më ka arritur që disa burra nganjëherë e marrin enën në të cilën është duke u zier ushqim dhe ua derdhin grave të tyre në kokë!!

Aq shumë janë të shtypura dhe të shkelura gratë që janë

me burra të këtillë, të cilët meritojnë ndëshkim dhe dënim. Dhe ndodh që ai e hedh ushqimin nëpër shtëpi vetëm për shkak që nuk i ka pëlqyer. A është kjo nga sjelljet e muslimanëve? Pasha Allahun, jo!!

1. Sureja El-Ahzab 33:28-29. Dhe ky hadith gjindet në Buhari (4/1796, #4507-8), Muslim (2/1103, #1475).
 2. Ibn Maxhe (1/635, #1976). El-Busari thotë që Isnadi i tij është Sahihë nëse El-Behli e ka dëgjuar këtë nga Aishja. Ahmedi (6/139, 22), dhe ibn Hibani 15/532 # 7056.
-

Muhamedi alejhi selam hynte në shtëpi dhe pyeste: “A ka ndonjë ushqim?” Do t’i thonin: “Jo, nuk ka.” Atëherë ai do të thoshte: “O Allah, unë jam duke agjëruar.”¹ Dhe ai nuk gjente as hurme të cilësisë së ulët që t’ia kënaqnin barkun.”² Dhe thotë Aishja:

“Hëna e re, hëna tjetër e re, pastaj hëna tjetër e re do të kalonte, tri hëna të reja, dhe zjarri nuk do të ndizej (për ushqim) në shtëpinë e të Dërguarit, paqja mbi të.” I kanë thënë: “Cili ka qenë ushqimi juaj, oj hallë?” Ajo ka thënë: “Dy gjëra të zeza-hurmet dhe uji.”³

Ai hante nga ajo që kishin dhe nuk i mërzhiste të tjerët për atë që nuk u gjindej, dhe kënaqej me atë që ekzistonte nga ushqimi.

Dhe ai, paqja qoftë mbi të, “nuk ishte nga ata që gjejnë të meta në ushqim. Nëse ushqimi i pëlqente, e hante, e nëse nuk i pëlqente, nuk e hante.”⁴ Ai i pa një grup njerëzish që po hanin hardhucë, dhe u ul e hëngri me ta. Dhe një herë tjetër, ai e pa një grup njerëzish që po hanin hardhucë, kështu që u ul me ta dhe ata i ofruan atij që të hante nga ajo, por ai nuk hëngri e as nuk i ndaloi nga ngrënia.”⁵

Interesimi i të Dërguarit për anëtarët e shtëpisë së tij

Përpyekja e Muhamedit alejhi selam për familjen e tij ishte e atillë që ai i urdhëronte në të mira, ndikonte te ta me të gjitha të mirat, i inkurajonte në të gjitha të mirat dhe ky është obligim për bashkëshortët. Shumë prej muslimanëve sot, sidomos nga thirrësit të Allahu, dhe kjo është një provë për të gjithë ne, me shumë keqardhje, e lënë mangët detyrën e tyre ndaj shtëpiakëve. Shumë prej tyre i lënë fëmijët e tyre dhe janë të zënë me njerëz të tjerë më tepër se me fëmijët e tyre.

Dhe ajo që kërkohet nga thirrësi dhe nga nxënësi i dijes, është që t’ia japë rëndësinë e duhur fëmijëve të tij. Është e metë, turp dhe çnderim që i biri i një njeriu të drejtë, thirrësi të Allahu apo mësuesi të mos dijë asgjë nga Kur’ani e as të

mos kuptojë diç nga Dini i Allahut. Po ashtu që gruaja e një dietari, thirrësi të Allahu apo nxënësi të dijes të jetë nga gratë injorante.

-
1. Muslimi (#1950-1), Nesaiu (#2289) Ebu Davudi, (299)
 2. Muslimi (4/2284-5, #2977-8) Tirmidhiu, (506/4, #2372) Ibën Maxhe, (1388/2, #4146) Ahmedi, (50,24/1) dhe Ibën Hibani, (14/252, #6340)
 3. Buhariu (#2379).
 4. Buhariu (3/1306, #3370), Muslimi (3/1632, #2064).
 5. Buhariu (5/2105, #5217), Muslimi (3/1542, #1944)
-

Dhe ajo që kërkohet është që ai të ndikojë në familjen dhe te fëmijët e tij me të mira dhe dituri. Allahu e ka urdhëruar Muhamedin alejhi selam duke i thënë:

“Urdhëro edhe faljen e namazit në familjen tënde dhe ji i qetë e i vazhdueshëm në përmbushjen e tyre. Ne nuk të kërkojmë ty furnizim (të na japësh Neve diçka);”¹

“O ju që keni besuar! Shmanguni dhe largoni prej vetes dhe prej familjeve tuaja një Zjarr, lënda djegëse e të cilit janë njerëzit dhe gurët.”²

Dhe Muhamedi alejhi selam thotë:

“Allahu e mëshiroftë atë burrë që zgjohet natën, falet dhe e zgjon gruan e tij të falet; dhe nëse ajo refuzon, ai e stërpikë atë me ujë në fytyrë. Dhe Allahu e mëshiroftë atë grua që

zgjohej natën, falet dhe e zgjon burrin e saj; dhe nëse ai refuzon, ajo e stërpikë atë me ujë në fytyrë.”³

A nuk na argumenton kjo që bashkëshortët duhet ta nxisin njëri-tjetrin në kryerjen e punëve të mira?

“I Dërguari erdhi një natë te Aliu dhe Fatimja dhe i gjeti që të dy duke fjetur dhe u tha:

“A nuk do të faleni ju të dy?”⁴

Pejgamberi, paqja qoftë mbi të, thotë:

“Xhibrili nuk u ndal duke më këshilluar (për mirësjellje) ndaj fqinjëve, aq sa mendova se do t’i bëjë trashëgimtarë të mi.”⁵

Dhe ta mësosh fqinjin konsiderohet pjesë e këshillimit të tij në të mirë. Kështu, edhe (një) arsye më tepër që njeriu ta mësojë familjen e vet.

Tingulli i këndimit të Kur’anit të Sahabeve, radijallahu anhum, ishte sikur zhurma e bletëve (për shkak të leximit të shumtë në shtëpi, xhami, etj.). Pra, çka s’është në rregull me neve sot që nuk e gjejmë këtë në shtëpitë e muslimanëve?!

2. Sureja Et-Tahrimë 66:6
 3. Ahmedi (2/247, 250, 436), Nesaiu (#1592), Ebu Davudi (#1113, 1238) Ibën Maxhe (#1592)
 4. Buhariu (#159), Muslimi (#1294).
 5. Buhariu (5/2239, #5668), Muslimi (4/2025, #2624).
-

Njeriu duhet të ketë ndikim në familjen e tij me të mira. Ai duhet të përpiket ta zhvillojë dhe ta ushtrojë familjen e tij. Nëse ti do ta lije gruan dhe fëmijët e tu, kush do të kujdesej për ta? Kush do të vijë nga jashtë që t'i mësojë dhe t'i udhëzojë ata?

Muhamedi alejhi selam thotë:

“Çdonjëri prej jush është përgjegjës për diçka dhe çdonjëri nga ju do të pyetet për përgjegjësinë e vet.”¹

Muhamedi alejhi selam e vizitonte familjen dhe (nëntë) gratë e tij. Çdo ditë pas Ikindisë, ai i vizitonte ata dhe i shikonte (kujdesej për) kushtet e tyre, çdonjërin prej tyre dhe ulej me ta pa pasur kontakt (pa i prekur), përveç me atë që e kishte radhën të rrinte me të.²

Ai u afrohej atyre, i pyeste për nevojat e tyre dhe ua plotësonte ato. Dhe nëse nata ishte për këtë (njërin nga gratë e tij), ai shkonte te ajo. Ndonjëherë ai do të shkonte tek secila prej nëntë grave të tij për një natë, duke bërë banjo (duke u larë) tek secila prej tyre, ose do të pastrohej pasi t'i vizitonte

të gjitha;³ dhe Muhamedi alejhi selam merrte abdes pas çdo marrëdhënieje.⁴

Xhelozia e Muhamedit alejhi selam ndaj grave të tij

Pejgamberi, paqja qoftë mbi të, ka pasur xhelози të thellë ndaj grave të tij. Ai, paqja dhe shpëtimi qofshin mbi të, thotë:

“Vërtet urdhri për kërkim të lejes për të hyrë është obliguar për shkak të shikimit (që të mos duket e paligjshme në gjendjen e të tjerëve).”⁵

“Dhe ai e ka urdhëruar mysafirin (të ftuarin), kur ai të vijë tek dera që të trokasë, që ai të mos qëndrojë përballë derës i kthyer (me fytyrë) kah ajo.”⁶

1. Buhariu (2/441, #893), Muslimi (3/1459, #1829)

2. Shiko Zadul-Mead (1/152)

3. Muslimi (1/249, #309), Ebu Davudi (1/56, #219) Ibën Maxhe (1/294, #590) Ahmed (6/8,9,391)

4. Pejgamberit alejhi-selam i ishte dhënë fuqi e dyzet burrave. Allahu i jep mirësinë e Tij kujt të dojë. 5. Buhariu (5/2215, #5580, 5/2304, #5887), Muslimi (3/1689, #2156)

6. Ebu Davudi (4/344, #5174, 4/348, #6815). Ahmed (4/189). Bejhekiu (8/339, #17,440)

Dhe ai e pa një person duke përgjuar përmes një vrime të rrumbullakët në derë, andaj i tha:

“Po të të kisha parë unë, do të ta kisha ngulitur këtë në sy.”¹ E ai, pagja qoftë mbi të, me vete kishte një krahë me të cilin kruante kokën.

I Dërguari ka thënë:

“Nëse dikush do të përgjonte përmes ndonjë vrime në derë, duke shikuar tjetrin, dhe do t’i ngulitej (diç) në sy, nuk do të kishte kurrfarë të keqeje.”¹

E gjithë kjo është për shkak të xhelozisë, mirëpo edhe përkundër kësaj, nuk ka ndodh te ai që xhelozia e tepërt të kalojë në paragjykimet e gabuara.

Xhelozia është nga natyrshmëria e Allahut, që ia ka dhuruar krijesave të Tij. Për çudi që këtë fenomen nuk e shohim prezent te shumica e burrave të kohës sonë, përveç atë që e ka mëshiruar Allahu.

Me të vërtetë xhelozia është nga natyrshmëria e Allahut për të gjithë krijesat, edhe për kafshët, përveç derrit, i cili është i vetmi nga kafshët që nuk xhelozon për familjen e tij, e nuk është çudi kur shohim ngrënësit e ushqimit të tij - jobesimtarët- të cilët nuk xhelozojnë për familjen e tyre duke e parë se karakteri i tyre i përngjan atij të derrit nga ngrënia

e ushqimit të tepërt të mishit, dhjemit të tij, e sikur të mos kishte tjetër arsyetim për ndalimin e ngrënjes së mishit të tij përpos këtij, kjo do të mjaftonte, e si do të jetë gjendja kur ai është i ndyrë dhe han ndyrësira?!

1. Shiko Muhtesar Sahihë Muslim nga dijetari ynë Albani (#1424).

Ilaçi i Muhamedit alejhi selam ndaj mosrespektimit të grave

Muhamedi alejhi selam ka qenë i sjellshëm dhe i butë dhe nuk është transmetuar që ta ketë rrahur ndonjë nga gratë apo shërbëtoret e tij ndonjëherë. Dhe Muhamedi alejhi selam thotë:

“Rreth shtatëdhjetë gra e kanë vizituar familjen e Muhammedit dhe që të gjitha janë ankuar se burrat e tyre i rrahin ato. Nuk do t’i gjeni (ata meshkuj) në mesin e më të mirëve prej jush.”¹ [duke pasur për qëllim ata që i rrahin gratë e tyre.]”

Dhe Sheriati ka lejuar që burri ta rrahë nganjëherë gruan e tij për shkak të nevojës dhe domosdoshmërisë në situata të caktuara me kushte të caktuara, gjersa ajo [rrahja] të mos

jetë mjeti i parë që ai e përdor. Kështu, nuk duhet që rrahja të përdoret si mjet që në fillim.

Për më tepër, ka veçori të caktuara të këtij lloji të rrahjes. Nuk duhet të jetë i mundimshëm, i egër, e as të thyejë ndonjë pjesë të trupit, as të shkaktojë të enjtura, plagë apo gjak.

Allahu thotë:

“Sa për ato gra, në të cilat ju shihni sjellje të dobët, në fillim i qortoni; (pastaj nëse ende vazhdojnë ashtu) mos pranoni të flini me to; (dhe më në fund) i rrihni ato (lehtë, nëse kjo ndikon te to)...”²

Ai, më i Larti, bëri që rrahja të jetë mjeti i tretë. Mirëpo, edhe para vetë rrahjes, lejohet me Sheriat që mashkulli (burri) të mbajë një thupër apo shkop që ta frikësojë gruan e tij, kështuqë ajo ta kuptojë që ai mund ta përdorë atë kundër saj në kushte të caktuara, nëse situata e kërkon një gjë të tillë. Gjithashtu, ai i paraprin rrahjes me këshillim, udhëzim, sqarim dhe qortim.

Poashtu, ajo që konsiderohet si largim nga të fjeturit me të është të fjeturit me të duke ia kthyer shpinën. Kjo është më e dhimbshme se rrahja, veçanërisht për gruan që është mësuar me burrin e saj, e do atë dhe e ka zemrën të lidhur për të.

Prandaj, rrahja e grave nuk konsiderohet burrëri apo

heroizëm.

Mirëpo, çuditërisht, i shohim disa burra sikur të ishin në ring gladiatorësh apo në ndeshje boksi me gratë e tyre. Kam dëgjuar që një burrë e ka rrahur gruan e tij aq shumë, Allahu na ruajt, dhe e ka goditur atë sikur të ishte ndonjë dem (kâ) apo sikur ndonjë grabitqar. Ai e godiste atë pa masë dhe ajo vetëm sa s'kishte vdekur. Vajza e kësaj gruaje e thirri dajën e saj të ri dhe i tha: "Dije se babai im e ka mbytur nënën time!" Daja i saj ishte mish-shitës. Kështu që ai hyri në shtëpi duke u ngjitur nëpër mur dhe e goditi babain me një vazo dhe ia çau (theu) kokën. Pastaj e ka marrë babain dhe e ka çuar në spital, gjersa ai ishte në një gjendje të rëndë. Në spital ia qepën kokën me 15 thurje.

-
1. Ibën Maxhe (#1975)
 2. En-Nesa'i 4:34
-

Dhe këto janë frytet e marrëzisë dhe egërsisë së një bashkëshorti të tillë. Gruaja është e dobët dhe me të duhet të jemi të butë e të mirë. Burri nuk duhet të jetë me të si një ka i tërbuar. Ai duhet të jetë i sjellshëm. Duhet ose ta ruajë atë më butësi, ose ta lëshojë me mirësi (përgjithmonë).

Thotë Allahu i Madhëruar:

“Dhe jetoni me to në mënyrë të ndershme (të mirë).”¹

Andaj, a është nga etika e mirë që burri t’ia thyejë dhëmbët gruas së tij, t’ia bëjë fytyrën të enjtur, ta hajë të gjallë dhe të kënaqet duke e rrahur dhe goditur?! A është kjo shtëpi një xhungël apo vend i sigurisë dhe lumturisë?? Burrat e tillë meritojnë të lidhen me kafshë të egra të uritura dhe grabitqare.

Etika të Muhamedit alejhi selam, të cilave duhet dhënë rëndësi

Pejgamberi, paqja qoftë mbi të, ka thënë:

“Më të mirët nga ju janë ata që janë më të mirë me gratë e tyre. Dhe unë jam më i miri nga ju me gratë e mia”.²

Është paraprirë dhe shpjeguar nga i Dërguari i Allahut, paqja mbi të, se bashkëshorti që e rrahë dhe e mundon gruan e tij si robëreshë, dhe pastaj bën marrëdhënie me të natën, është nga arsyet (faktorët) për prishjen e moralit të saj. Kjo e degjeneron shumë moralin (karakterin) e saj. Këtu

është një kontradiktë: Si mund ta rrahësh e pastaj të kërkosh të kesh marrëdhënie me të në mes të natës?! Kjo është provë që ti nuk je person për një gjë të tillë dhe je i kundërthënës, sepse rrahja e mohon dashurinë.

Dhe marrëdhënia duhet të bazohet në dashuri, sepse ajo nuk është thjeshtë prej dëshirës apo një këmbim i kënaqësisë mes bashkëshortëve. Përkundrazi, ajo është mëshirë, dashuri dhe lidhje e ngushtë familjare, para se të jetë (thjeshtë) kënaqësi seksuale.

1. En-Nisa' 4:19

2. Tirmidhiu (5/410, #3343) dhe thotë se është Hasen Sahihë. Nesaiu (5/371, #9166) Ahmedi (4/17) Ibn Hibani (13/110, #5794) dhe të tjerët. Dijetari ynë, Shejh Albani, e ka vërtetuar..

Obligimi i të shpenzuarit për familje

Pejgamberi ynë, paqja dhe mëshira e Allahut qofshin mbi të, shpenzonte për familjen e tij, duke u mbështetur në mundësitë e tij. Ai i ka urdhëruar bashkëshortët që të shpenzojnë (në këtë). Ai thotë:

“Është mëkat i mjaftueshëm për burrin nëse ai i braktisë ata për të cilët është përgjegjës që t'i mbështesë.”¹

Dhe ai thotë:

“Lëmosha më e mirë është ajo që jepet nga ai që është i shëndoshë, dhe fillo prej atyre për të cilët je përgjegjës (që t’i përkrahësh, t’u ndihmosh).”²

Po ashtu thënia e tij, paqja qoftë mbi të:

“Një dirhem i shpenzuar në Rrugë të Allahut, një dirhem i shpenzuar për një rob (skllav), një dirhem i shpenzuar për nevojtarët, një dirhem i shpenzuar për familjen tënde; më i miri në shpërblim është ai i shpenzuar për familje tënde.”³

Kjo argumenton që të shpenzuarit për fëmijët dhe gratë është kategori e xhihadit në rrugë të Allahut. Një përfundim i tillë është marrë, sepse ai, paqja qoftë mbi të, sqaroi se dirhemi i shpenzuar për familje është më i mirë se dirhemi i shpenzuar në rrugë të Allahut, apo se dirhemi për lirimin e robit për hir të Allahut.

Kjo është kështu, meqë ti u mjafton atyre (familjes sate) që të mos kërkojnë para nga të tjerët. Po ashtu sepse të shpenzuarit për ta është obligim për ty, porse të shpenzuarit për xhihad mund të mos jetë obligim për ty.

Shumë burra janë keqbërës (kriminelë), ata të cilët lënë mangut shpenzimin për shtëpiakët e tyre. Mund ta shohësh atë me muskuj të zhvilluar, por ai është i papunë dhe i padobishëm. Ai rri në shtëpi duke pirë duhan, ndërsa gruaja e tij punon aty-këtu, duke e turpëruar veten. Dhe mund të ndodhë që ajo t'i ekspozohet joshjes së burrave të tjerë. Dhe kur ajo i thotë burrit të saj që t'u sjellë ushqim apo diç tjetër, ai i thotë: “Kryeji punët tua!”

Më ka arritur (lajmi) nga një person i besueshëm, për një burrë, i cili ishte shkak për devijimin e gruas së tij. Gruaja e tij punonte dhe ai rrinte në shtëpi i papunë. Ajo shkonte në punë dhe i thoshte burrit të saj: “Dërgomë në punë!” Ai i thoshte: “Shko tek ai i pagdhenduri, djali i komshiut, ai do të të çojë!” Nuk shkoi shumë, derisa ajo filloi të ketë marrëdhënie me të dhe e vizitonte shpesh. Kështu, ai shpesh ka kryer tradhti bashkëshortore me të, Allahu na ruajt, dhe ajo lindi dy djem. Pastaj ajo i solli ata dy djem me atë cjamin (burrin e saj) në shtëpi!!

-
1. Muslimi (#40), Musnedi i Ahmedit (2/16) Ebu Davudi (#1692) Nesai (7/467, 9/25).
 2. Buhariu (2/604, #1334), Muslimi (#1034).
 3. Muslimi (2/692, #995)

Pra, kjo është pasoja e braktisjes së obligimeve të burrit. Dhe kjo është pasoja e përzierjes së lirë të gjinive dhe e burrave që janë të vetmuar, me gratë që nuk janë mehrem i tyre [mehrem: ata me të cilët të është ndaluar martesë] dhe kërkojmë nga Allahu që të na shpëtojë!

Konsultimi i Muhamedit alejhi selam me gratë e tij

Me gjithë që Muhamedin alejhi selam e ndihmoi frymëzimi nga Allahu, ai megjithatë konsultohej me gratë e tij. Gruaja nuk është rob, që vetëm duhet të zbatojë urdhra. Me të duhet konsultuar, veçanërisht në çështjet e shtëpisë dhe familjes. Muhamedi, alejhi selam, konsultohej me Ummi Selemen për çështje të përgjithshme të muslimanëve, e çka do të jetë punë për çështje specifike lidhur me shtëpinë dhe familjen?

Kështu, ka edhe më shumë arsye që burri të konsultohet me gruan e tij dhe të dëgjojë mendimin e saj lidhur me çështje shtëpiake dhe familjare. Edhe pse vendimi përfundimtar i takon burrit, ai megjithatë konsultohet me gruan, duke i dhënë, në këtë mënyrë, rëndësinë e saj të

duhur. Dhe kjo nuk është nga servilizmi apo përulja e burrit, apo se gruaja e kontrollon burrin, siç mendojnë shumë njerëz.

Nëse burri konsultohet me gruan e tij në një çështje, shumë njerëz mendojnë se kjo do të thotë që ai është i kontrolluar, i sunduar apo i dobësuar, ose siç thonë kah ana jonë¹: “Një shalë”. Sidoqoftë, e tërë kjo është e gabuar.

Muhamedi alejhi selam shkoi te Ummu Seleme dhe ishte i hidhëruar. Ajo i tha: “Çka s’është në rregull?” Ai u përgjigj: “Unë i urdhërova që të rruhen dhe ata nuk u rruajtën.” Sahabët nuk u pajtuan me marrëveshjen e Hudejbijes. Ajo pastaj tha: “O i Dërguar i Allahut, thirrë berberin dhe rruaje kokën tënde, e pastaj dil te ta. Sigurisht që nëse të shohin ty të rruar, do të të pasojnë në këtë.”

1. Në anën e vendit të autorit, sh.p.

Prej këtui, Muhamedi alejhi selam veproi në atë mënyrë dhe çdo sahab u rrua. Çdonjëri prej tyre e rruante tjetrin në qetësi, përkundër zemërimit që kishin. Transmetuesi thotë: “Derisa disa prej tyre i bënë të tjerët që t’u rrjedhë gjaku...”¹

Sido që të jetë, ata iu bindën dhe e pasuan të Dërguarin e Allahut, paqja qoftë mbi të, dhe kjo ishte nga urtësia e Nënës së Besimtarëve, Ummu Selemes, Allahu qoftë i kënaqur me të. Kështu, gruaja nuk është djall e as nuk flet djalli përmes gjuhës së saj. Përkundrazi, ajo është qenie e respektuar e pastër njerëzore. Nganjëherë, intelekti dhe idetë e grave, i tejkalojnë ato të shumë burrave të marrë dhe të paarsyeshëm. Është e vërtetë që nganjëherë dhembshuria, dëshirat dhe qejfet e saj mund ta kaplojnë atë, por nganjëherë ajo mund të jetë më korrekte se shumë burra.

Prandaj, nuk është e hijshme që burrat të nënvlerësojnë opinionet e grave, veçanërisht ato që kanë të bëjnë me çështje të shtëpisë dhe të gruas dhe me zhvillimin e rritjen e fëmijëve.

Dhe nuk ka bazë ajo që thonë se (gjoja) Pejgamberi i ka thënë ndonjëherë prej grave të tij: “Ti je për mua si shpina e nënës sime”. Dhe kushdo që ka transmetuar se Pejgamberi alejhis-selam e ka thënë një gjë të tillë, ka bërë gabim trashanik, siç përmend Ibnul- Kajjimi², Allahu e mëshiroftë. Për më tepër, një thënie e tillë nuk përkon me moralin dhe personalitetin e Pejgamberi, paqja qoftë mbi të.

Dhe është vërtetuar nga ai, paqja qoftë mbi të, se e ka shkukurëzuar Hafsën. Xhibrili atëherë i ka ardhur atij dhe e

ka urdhëruar që ta kthejë, me urdhrin e Allahut. Xhibrili i tha: “Sigurisht, Allahu të urdhëron që ta kthesh Hafsën, sepse ajo agjëron dhe falet shumë.”³ Prandaj, i Dërguari i Allahut, paqja mbi të, e mori atë përsëri. Dhe është vërtetuar mbi Pejgamberin, paqja qoftë mbi të, se ai është betuar se nuk do të jetojë me gratë e tij për një muaj, si qortim për to.⁴

-
1. Buhariu (#2529)
 2. Shiko “Zad el Mead” (1/151)
 3. Ebu Davudi (2/285, #2283). Ibn Maxhe (1/650, #2016) Ahmedi (3/478) Darimiu (2/214, #2264). Dhe dijetari ynë Shejh Albani e ka vërtetuar.
 4. Buhariu (2/675, #1181, 5/1996, #4905), Muslimi (2/763, 2/763-4, #1083-4-5)
-

Kjo është kështu, sepse kujdestaria (Kavameh) është për burrat. Allahu thotë:

“Ata që betohen se do të largohen prej grave të tyre (të mos bëjnë kontakt me to), afati i pritjes është katër muaj. Në qoftë se kthehen ata (heqin dorë nga betimi), s'ka dyshim Allahu bën falje dhe mëshiron.”¹

Dhe kjo është periudha më e gjatë kohore e lejuar për burrin që ta braktisë gruan e tij. E nëse e tejkalon këtë periudhë, atëherë ai duhet të kthehet tek ajo dhe të ketë marrëdhënie të mira me të ose ta shkurorëzojë përgjithmonë. Kjo, për shkak se qëllimi i braktisjes është të

rregullojë, e jo të shkaktojë dëm apo mbrapshti, meqë askush nuk duhet të dëmtojë e as të dëmtohet.

Obligimi i *Kavamesë* (Kujdesit dhe Mbikëqyrjes) bie mbi burrat

Nëse burri është i butë dhe i sjellshëm me gruan e tij, kjo nuk do të thotë që ai duhet të bëhet si një rrip në dorën e saj, e as nuk nënkuptohet nga kjo që gruaja duhet ta kontrollojë dhe ta drejtojë atë si një dirigjues, ashtu që ai të mos ngritet, ulet e as të flasë, derisa ajo të urdhërojë. Nganjëherë, kjo shkon deri në atë masë që nuk bëhet dallim në mes tij dhe mobilieve. Jo! Kjo nuk duhet të ndodhë.

Bashkëshorti duhet të jetë i butë dhe i këndshëm me familjen e vet. Ai duhet të këshillohet me ta dhe të sillet mirë me ta, por fjala përfundimtare duhet të jetë e tij, sepse Allahu ka urdhëruar që kujdesi dhe mbikëqyrja të jenë në duar të burrave. Dhe nuk është e drejtë që gratë t'i kundërshtojnë burrat e tyre në lidhje me kujdestarinë e tillë.

Fatkeqësisht, shumë nga burrat nuk e kanë këtë kujdestari dhe mbikëqyrje mbi familjet e tyre, sepse kanë humbur identitetet e tyre personale dhe janë të paaftë që të drejtojnë çështjet e shtëpisë.

Shtëpia të cilën e kontrollojnë diktatorialisht gruas, dhe ku ajo e mban në zgjedhje burrin e saj, është shtëpi e pathemeltë. Shtëpia e tillë nuk është stabile dhe as e përforcuar.

Dallimi që ekziston në mes të bashkëshortëve, si dhe dominimi i gruas mbi burrin, janë dy shkaqe kryesore për dominimin e fëmijëve mbi prindërit, dhe po ashtu shkak që burri ta humbë prestigjin e tij.

Dhe më kanë njoftuar që një burrë ka refuzuar ta martojë vajzën e tij me një person. Mirëpo, ky person i ka pëlqyer së ëmës dhe të bijës. Andaj, e bija u ngrit dhe e goditi babain e saj në fytyrë, dhe kështu ia çau fytyrën. Atëherë u ngritën edhe djemtë e tij, dhe ai nuk ishte në gjendje të bëjë asgjë, veçse t'i bëjë gati gjërat e tij dhe të largohet nga shtëpia.

1. Bekareh 2:226

Arsyeja për këtë ishte se ai nuk ishte burrë në shtëpinë e tij dhe kurrë nuk ka qenë fjala e tij përfundimtare në shtëpi. Po të ishin kujdestaria dhe mbikëqyrja në kompetencën e tij, ata nuk do të guxonin t'i bënin një gjë të tillë. Sidoqoftë, nëse ai do ta vënte Ligjin e Allahut në shtëpinë e tij dhe t'i rriste

(fëmijët) në përputhje me rregullat dhe parimet e Islamit, ata do t'i shfaqnin atij respekt dhe fjala e tij do të kishte peshë.

Përfundim

Ajo që përmendem më parë ishin disa rregulla dhe udhëzime të marrëdhënieve të Muhamedit alejhi selam me familjen dhe gratë e tij.

Qëllimi ynë ishte vetëm përkujtimi, sepse ne kemi në të Dërguarin e Allahut e shembullin më të mirë.

Dhe është obligimi për bashkëshortin që të ketë Takva Allahun lidhur me gratë e tij. Për fat të keq, gjen një person që falet natën, agjëron ditën dhe ka raporte të mira me njerëzit jashtë shtëpisë, por kur hyn në shtëpi, ai shndërrohet në një shkatërrimtar të egër, Allahu na ruajt! Ai godet, mallkon, keqpërdor e fyen familjen e vet dhe mendon se kjo është burrëri. Përkundrazi, kjo është çështje të cilën Allahu e ka ndaluar. Urdhri i të Dërguarit të Allahut, sallallahu alejhi ves-selem: **“Ju këshilloj që të kujdeseni (dhe të silleni) mirë me gratë”** është i përgjithshëm për tërë Ummetin.

Prandaj, është obligim për burrin që të ketë Takva në

Allahun lidhur me bashkëshortet e tyre, sepse Dhulmi (padrejtësia/shtypja/mundimi) do të jetë errësirë në Ditën e Ringjalljes. Nëse burri nuk është i mirë për familjen e tij, çfarë e mirë tjetër mund të pritet prej tij pas kësaj?

Këshilla dhe porosia ime për bashkëshortët është: të kenë Takva Allahun lidhur me gratë e tyre, sepse ata janë përgjegjës për to, siç e ka përmendur Pejgamberi alejhis-selam.

Dhe është mirë që ta përmbyllim këtë temë me atë që Imam Ibn Hazmi, Allahu e mëshiroftë, përmend lidhur me konceptin e moralit të Pejgamberit, paqja qoftë mbi të, në librin e tij “Xhevami es-Sire en-Nebevijeh”, ku ai thotë:

“I Dërguari i Allahut, paqja qoftë mbi të, kishte moral të lartë, siç e përshkruan atë Allahu.¹ Ai ishte më i përmbajturi nga njerëzit, më i guximshmi nga njerëzit, më i drejti dhe më falësi nga ta.

Dora e tij kurrë nuk ka prekur asnjë grua që nuk ka qenë nën zotërimin e tij, nën martesën e tij apo që nuk ka qenë mehrem i saj. Dhe ai, paqja qoftë mbi të, ishte më zemërgjeri nga njerëzit, saqë nuk e mbante gjatë as një dirhem apo dinarë. Nëse i jepej ndonjë dhuratë dhe nata kishte rënë, dhe nuk gjente dikë që t’ia jepte atë, ai nuk do të kthehej në shtëpi derisa të lirohej prej saj dhe t’ia jepte atë dikujt që i

nevojitej. Ai nuk do të mbante për vete (asgjë) nga ajo që Allahu i kishte dhënë, përveç asaj që i nevojitej për të mbijetuar gjatë ditës. Dhe nga gjërat më të lehta që gjente për të ngrënë ishin elbi dhe hurmet.

Dhe ai, paqja mbi të, i vuri që të gjitha në rrugë të Allahut, dhe nuk kërkonte nga Allahu asgjë, veç asaj që Ai i jepte. Pastaj, ai do të merrte nga të ardhurat (ushqimet) vjetore dhe ia jepte të tjerëve, ashtu që do të kishte nevojë për to para se të kalonte viti.

Ai i ndreqte sandalet e tij, i arnonte rrobat e tij, bashkëngjitej në punët e shtëpisë dhe prente mishin.

Ai, paqja qoftë mbi të, ishte më i thelli në modesti nga (të gjithë) njerëzit, sytë e tij kurrë nuk frikësoheshin në fytyrën e dikujt, i përgjigjej thirrjes së robit dhe të lirit, i pranonte dhuratat, edhe në qoftë se (ajo) ishte (sa) një kapërdirje (sasi e vogël, sh.p.) e qumshtit, apo një kofshë lepuri, dhe e hante e ia shpërblente atë (atij që ia kishte dhuruar, sh.p.). Ai nuk pranonte lëmoshë e as nuk hante prej saj. Robëresha dhe i varfëri kërkonin ndihmën e tij dhe ai shkonte te ta kur e thërrisnin.

Ai kurrë nuk zemërohej për vete, por zemërohej për hir të Zotit të tij, dhe ai e zbatonte të vërtetën, edhe në qoftë se ajo sillte dëm për të apo shokët e tij. Ai e lidhte një gur rreth

barkut gjatë urisë. Shumë herë hante atë që e gjente dhe nuk e kthente (prapa) atë që i ofrohej, e as nuk pyeste për (Këtu: nuk kërkonte, sh.p.) atë që nuk gjendej.

Ai, paqja dhe shpëtimi i Allahut qofshin mbi të, nuk e kishte zakon t'i braktiste gjërat që ishin hallall (të lejuara), dhe nëse gjente ndonjë hurme përveç bukës, e hante; nëse gjente diç të fërguar apo të pjekur, e hante; nëse gjente bukë mielli, e hante; nëse gjente diç të ëmbël apo mjaltë, e hante; nëse gjente qumësht, pa bukë, i mjaftonte; nëse gjente shalqi ose hurme të pjekura, i hante.

Ai nuk hante shtrirë, e as mbi tavolinë. Kurrë nuk ka ngrënë bukë të tërë mielli tri ditë rresht për t'u ngopur, derisa u takua me Allahun, si zgjedhje për vete dhe jo nga varfëria apo mjerimi.

Ai, paqja qoftë mbi të, shkonte në ftesa martesore, i vizitonte të sëmurët dhe shkonte në përcjelljen e funeraleve.

Ai, paqja qoftë mbi të, ecte në mes të armiqve të tij pa roje personale. Ai ishte më i qeti dhe më modesti nga njerëzit, pa kryelartësi. Ai ishte më elokuenti (gojëtar) nga njerëzit, pa e zgjatur (të folurën, sh.p.) dhe ishte më i miri i burrave.

Asgjë nga çështjet e kësaj bote nuk e frikësonte. Dhe ai

vishej me çkado që gjente; nganjëherë vishte mantel apo veshje (gunë) Jemeni, dhe nganjëherë xhube të leshtë apo çkado që gjente, që ishte e lejuar.

Ai mbante një unazë argjendi me një gur. Ai e vente atë në gishtin e vogël të dorës së djathtë dhe nganjëherë në të majtën. Skllavi (robi) dhe të tjerët hipnin prapa tij, gjersa ai e ngiste kafshën nga përpara. Ai hipte në atë (kafshë, mjet udhëtimi, bartjeje, sh.p.) që kishte mundësi; nganjëherë hipte në kalë, deve, apo në mushkë të hirtë, dhe nganjëherë ecte këmbëzbathur pa gunë apo mbulesë të kokës.

Ai, paqja qoftë mbi të, po ashtu i vizitonte të sëmurët në pjesën më të largët të qytetit, e donte erën e mirë dhe e urrente aromën e keqe. Ulej me të varfrit dhe kujdesej për nevojtarët. Ai nuk i kundërshtonte veçoritë (tiparet, karakteristikat) burrërore. Ai u bashkëngjitej zemrave të njerëzve bujarë, duke qenë shpirtmirë ndaj tyre.

Ai, paqja qoftë mbi të, u bashkohej (i mbante) lidhjet farefisnore, pa i bërë ata të ndihen që ai është më i mirë se ata, nuk i largohej askujt dhe e pranonte ndjesën (kërkim-faljen) e atij që i kërkonte (ndjesë).

Ai bënte shaka dhe nuk thoshte tjetër pos të vërtetës. Ai

qeshte pa ia plasur të qeshurit (me të madhe) dhe pa e tepruar. Ai e lejonte lojën dhe nuk e kundërshtonte, dhe bënte gara në vrapim me gruan e tij.

Zërat ngriteshin ndaj tij dhe ai ishte i durueshëm. Ai, paqja qoftë mbi të, kishte një deve dhe një dele. Ai dhe familja e tij pinin nga qumështi i tyre për të mbijetuar (kaluar) ditën. Ai kishte një robëreshë dhe një rob, dhe nuk e dallonte veten e tij prej tyre në veshje apo ushqim.

Dhe ai, paqja qoftë mbi të, nuk e kalonte kohën duke bërë diç për tjetërkë, pos për Allahun.

Ai shkonte në kopshtet e Shokëve të tij, pranonte dhurata dhe pinte en-Nebidh el-Hulv (pije e ëmbël rrushi). Ai nuk i përçmonte nevojtarët për shkak të varfërisë apo sëmundjes së tyre, e as nuk i frikësohej ndonjë mbreti për shkak të pushtetit që ai mund të kishte. Ai i thërriste të gjithë ata njëjtë tek Allahu.

Ai, paqja qoftë mbi të, piu helm dhe i kanë bërë magji, dhe nuk e ka mbytur atë që e kishte helmuar apo atë që i kishte bërë magji. Ai nuk e ka parë si mjet adekuat vrasjen për gjëra të tilla. Dhe po të ishte obligim mbytja për gjëra të këtilla, ai nuk do ta linte (pa e bërë) atë. Allahu ka

sintetizuar në të një biografi të larmishme, me një politikë complete.

Ai, paqja qoftë mbi të, ishte analfabet, nuk ka ditur shkrim as lexim. Është rritur në një vend injorant shkretinor, si dhe në një vend të varfërisë dhe baritorisë. Dhe Allahu, më i Larti, e zhvilloi dhe e mbrojti në mirësi. Ai ishte bonjak, pa nënë e babë. Kështu, Allahu ia mësoi atij të gjitha tiparet e mira dhe rrugët e lavdërueshme.

Allahu i shpalli atij për popujt e parë dhe të fundit. Dhe në shpalljen është ajo që e njofton njeriun për shpëtimin dhe suksesin në botën e Pastajme, e poashtu lumturinë dhe shpëtimin në këtë botë.

Po ashtu, e informon njeriun për kryerjen e obligimeve dhe shmangien nga teprimi në të gjitha gjërat.

Allahu na udhëzofte në bindjen ndaj urdhrave të tij. Paqja dhe shpëtimi i Allahut qofshin për të, dhe na mundësofte ta pasojmë atë në të gjitha veprimet e tij, përveç atyre (veprimeve) që kanë qenë veçanërisht për të. Amin! Amin!"¹

1. "Xhevami Es-Sire en-Nebevije" nga Imam Ibn Hazm el-Endelusij (fq 35-

E lusim Allahun, të Plotfuqishmin, Zotin e Arshit, që të na udhëzojë në atë që Ai e do dhe në atë që Ai është i kënaqur, të na e mundësojë pasimin e së Vërtetës dhe të mos na bëjë prej atyre bashkëshortëve që i keqtrajtojnë bashkëshortet e tyre-ata për të cilët Pejgamberi, paqja dhe shpëtimi i Allahut mbi të, na ka treguar duke thënë: “Nuk do t’i gjeni ata nga më të mirët.” Ai (Allahu) është Kujdestar i asaj dhe i Aftë për këtë.

Dhe Allahu e lavdëroftë në mesin e Engjëjve të Dërguarin e Tij.